

IDOS Opiniepeiling deel III

Kiezers willen boven al eerlijke kandidaten als hun politieke vertegenwoordigers

Tussen de 64% en 81% van de kiezers is van mening dat DNA- leden en ministers die hun partij al op beleidsniveau gediend hebben plaats moeten maken voor nieuwe kandidaten. Eerlijkheid en gevoel voor de noden van het volk zijn de belangrijkste eigenschappen die de kiezers in kandidaten voor en politiek ambt zoeken. Overigens gelooft 89% van de kiezers dat onze huidige politici niet eerlijk zijn.

82% van de kiezers is het eens met E. Muller van de NPS- jongeren, dat de vijandige houding die politici tegenover elkaar vertonen definitief moet verdwijnen, en de Regering Venetiaan- Sardjoe kreeg van deze kiezers een gemiddeld cijfer van 5.5 voor het over de afgelopen 5 jaren gevoerde beleid.

In de periode 10-17 januari vond de eerste IDOS opiniepeiling van 2010 plaats. In de districten Paramaribo, Wanica, Commewijne, Nickerie en Coronie werden 1487 kiesgerechtigden met behulp van een vragenlijst bestaande uit 48 vragen geïnterviewd. De fouten marge is ± 2.5%.

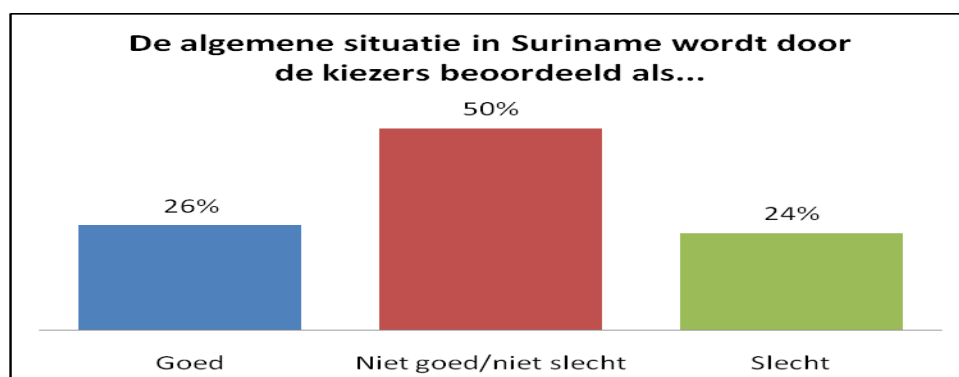
Kiezerslijsten

Volgens het CHS zijn bij de vorige verkiezing rond de 80.000 oproepkaarten niet verstrekt. Het CBB heeft na intensief speurwerk een flinke opschoning gehouden. Ook werden de afgelopen maanden op diverse plaatsen en manieren de kiezerslijsten ter controle aan de kiezer aangeboden. Ondanks alle voorlichting van de zijde van het Ministerie van Binnenlandse zaken heeft slechts iets meer dan de helft van de kiezers (51.7%) gecontroleerd of laten controleren of zij op de kiezerslijsten voorkomen. Van de districten waar het onderzoek plaatsvond hebben de Nickeriaanse kiezers tot nu toe de minste behoefte gehad om na te gaan of ze op de kiezerslijst voorkomen. Van de kiezers uit Wanica heeft bijna twee derde deel controle gepleegd of laten plegen.

Tabel: 1. Hebt u nagetrokken of uw naam op de kiezerslijst voorkomt

N=1487	Totaal	Param'bo	Wanica	Nickerie	Coronie	Com'wijne
Ja	51.7%	54.4%	62.8%	38.6%	40.8%	37.3%
Nee	48.3%	45.6%	37.2%	61.4%	59.2%	62.7%

Op de vraag hoe de kiezer de algemene situatie in Suriname beoordeeld, gaf 50% te kennen deze goed nog slecht te vinden. De Regering Venetiaan- Sardjoe kreeg van de kiezers in deze peiling een gemiddeld cijfer van 5.5 voor het over de afgelopen 5 jaren gevoerde beleid.

Verandering en oude politiek

In dit derde en laatste deel van de IDOS opiniepeiling, zullen we ingaan op de roep om verandering, die van vele kanten gehoord wordt en diverse dimensies kent. Uit een artikel verschenen in DWT zijn diverse statements overgenomen van jonge personen die tot de zogenaamde nieuwe gezichten in de Surinaamse Politiek gerekend kunnen worden. Op elke statement vroegen wij de kiezers of ze het eens of oneens waren.

Tabel: 2. Uitspraken gedaan door een aantal nieuwe politici uit verschillende partijen (gehaald uit DWT)

	Mee Eens	Mee Oneens	Eens / oneens
Base (1487)			
(F. Dongor-DOE) Wat mij het meeste stoort, is het onethisch gedrag van politici zonder normen en waarden.	61.5%	13.0%	25.5%
(F. Dongor-DOE) Allemaal bezigen zij de uitspraak in het volksbelang te werken, terwijl zij er niets van terecht brengen.	65.7%	11.7%	22.5%
(M. Bouva -NDP) Het volk heeft een gestructureerde visie nodig en daarnaast moet het parlement zijn werk ook goed kunnen doen.	78.8%	6.2%	14.9%
(E. Muller-NPS) Wat definitief zal moeten veranderen, is de vijandige houding die huidige politici tegenover elkaar vertonen.	82.3%	6.2%	11.5%
(H. Manohar- Nieuw Suriname) De huidige politici zien te weinig in dat zij gekozen zijn door en voor het volk. Dat is de voornaamste reden waarom het fout gaat in dit land	72.7%	11.3%	16.0%
(H. Koedoe BVD) Etnisch denken en beleid dat daaruit voortvloeit, zijn de grootste boosdoeners, waardoor in het bijzonder het binnenland niet tot ontwikkeling komt	57.3%	19.9%	22.8%

De uitspraak die de meeste bijval kreeg was die van E.Muller van de NPS-jongeren, 82% van de kiezers is het met hem eens dat de vijandige houding die politici tegenover elkaar vertonen definitief moet verdwijnen. De Ware Tijd trok naar aanleiding van de interviews met de in de tabel 2 genoemde heren de conclusie “Wij zijn moe van de oude politiek”, een conclusie die door 78% van de kiezers wordt onderschreven. De vraag is nu wat verstaat de kiezer onder “Oude politiek”.

Tabel: 3 Wat verstaat de kiezer onder Oude politiek

Oude politieke partijen die al heel lang bestaan	20.8%
Een manier van denken in de Surinaamse politiek	29.6%
Partijen waar oude politici de leiding aan geven	27.6%
Men bedoelt specifiek de NPS en de VHP daarmee	20.2%
Geen antwoord/weet niet	1.8%
Totaal (n=1441)	100.0%

Over wat men onder “Oude politiek” verstaat is er geen duidelijk eensluidende mening. De meeste kiezers (29.6%) zijn evenwel van mening dat men daarmee een manier van denken in de Surinaamse politiek bedoelt. De schokgolf die de overweldigende overwinning van Kamla Persad-Bisessar op de 77 jarige Basdeo Panday heeft teweeg gebracht in politiek Trinidad, wordt door politiek analisten omschreven als een duidelijke boodschap naar alle partijen dat “...‘ole politics is in jeopardy and new ways for achieving or retaining State power must be found -- the

sooner the better”. Kamla won de verkiezingen om het leiderschap binnen het UNC van Basdeo Panday met een verhouding van 12 staat tot 1.

Presidentskandidaten en DNA- leden

In deel 1 van de opinie peiling van januari 2010 zagen we dat het gros van de kiezers een presidentskandidaat wil tussen de 30-60 jaar. Bij het noemen van namen zagen we evenwel dat de voorkeurskandidaten met de meeste support een hogere leeftijd hadden dan wat men wenselijk achtte. In totaal werden er door de kiezers 106 namen genoemd van personen die de kiezers als hun favoriete presidentskandidaten zagen. 20% van de kiezers kon geen enkele naam noemen. Een van de interessante bevindingen bij het groeperen van de genoemde namen is, dat de kiezer een grotere veelheid van namen kon noemen van NDP'ers, die volgens hun geschikt zijn voor het presidentschap dan het geval is bij de andere partijen. De meeste kandidaten die men noemde behoren echter tot wat wij in tabel 4 gemakshalve de groep van “onafhankelijken” noemen d.w.z niet politiek gelieerd of -actief zijn. De veelheid van de NDP namen die men noemt geeft anderzijds ook aan dat deze partij een veel grotere “exposure” van haar leden kent dan andere partijen.

Tabel: 4 Aantal door kiezers genoemde presidentskandidaten gegroepeerd naar partij waaronder de naam ondergebracht kan worden						
Partij	NDP	BVD	SPA	VHP	NPS	PL
Aantal President-kandidaten	24	2	3	8	11	6
Partij	AC	UPS	A1	DA	DOE	Onafhankelijken
Aantal President-kandidaten	7	2	4	3	2	28

Ook voor wat betreft DNA kandidaten of kandidaten voor het ministerschap geeft de kiezer de voorkeur aan personen tussen de 30 en 59 jaar.

Tussen de 64% en 81% van de kiezers is van mening dat DNA leden en ministers die hun partij al op beleidsniveau gediend hebben, plaats moeten maken voor nieuwe kandidaten. Vooral in Nickerie is deze roep om geen tweede of derde termijn te gunnen aan politici die hun partij op beleidsniveau gediend hebben het grootst.

Tabel: 5 Moeten DNA leden en ministers die hun partij al eens op beleidsniveau vertegenwoordigd hebben plaats maken voor nieuwe kandidaten				
	Paramaribo	Wanica	Nickerie	Commewijne
Ja	64.1%	67.7%	80.6%	72.4%
Nee	12.3%	13.8%	10.9%	20.4%
Geen idee	23.6%	18.5%	8.5%	7.2%
Totaal	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Dat de kiezers geen geloof hebben in de eerlijkheid van politici mag blijken uit het antwoord op de volgende vraag die wij de kiezers voorlegden. “U krijgt een perceel onder voorwaarde, dat alvorens u dat perceel echt krijgt, het voor een periode van 6 maanden op naam van een door u aan te wijzen politicus moet staan, waarna die politicus het op uw naam moet overschrijven”. Slechts 11% van de kiezers is van mening dat de politicus het perceel na 6 maanden daadwerkelijk op zijn naam overschrijft. M.a.w politici worden niet als al te betrouwbare figuren in onze samenleving gezien.

Het is dan ook niet vreemd, dat als eerste en belangrijkste kwaliteit van iemand die gekandideerd moet worden door een partij, eerlijkheid genoemd wordt door de kiezer.

De twee andere belangrijke eigenschappen waarover een politicus moet beschikken zijn: “ gevoel hebben voor de noden van het volk” en “kundigheid en bekwaamheid”. Intelligentie, politieke ervaring en kunnen inspireren van het volk zijn de minst belangrijke eigenschappen waarover zo een politicus moet beschikken. Eerlijkheid en integriteit is overigens ook de belangrijkste kwaliteit die de kiezer zoekt in een presidentskandidaat.

Tabel: 5 Belangrijkste kwaliteiten waaraan iemand die op de kiezerslijst geplaatst wordt moet voldoen	
Eerlijkheid	43.7%
Hij of zij moet gevoel hebben voor de noden van het volk	35.7%
(Des)Kundigheid/bekwaamheid	33.4%
Moet iemand zijn waarin je vertrouwen kan stellen	19.5%
Hij /zij moet kunnen vooruitzien/toekomstgericht denken	19.2%
Hij of zij moet Intelligent zijn	17.0%
Hij / zij moet politieke ervaring hebben	14.8%
Hij of zij moet het volk kunnen inspireren	10.7%
Overige	5.3%

Gespreksonderwerpen voor massameetings en wijkvergaderingen

We legden de kiezers een 18- tal thema's voor en vroegen hun in welke mate zij het belangrijk vonden dat er over een dergelijk onderwerp tijdens een partij vergadering gesproken werd. De belangrijkste issue's waar de kiezer het partij standpunt over wil vernemen zijn: gezondheidszorg, onderwijs, armoede bestrijding, huisvesting en criminaliteitsbestrijding. Uiteraard zal er per district een nuance verschil bestaan. Zo zijn de 5 belangrijkste te bespreken onderwerpen voor de kiezer in Paramaribo: onderwijs, gezondheidszorg, armoede bestrijding, huisvesting en gronduitgifte beleid.

Tabel: 6. Onderwerpen die kiezers tijdens partij politieke vergaderingen besproken willen zien worden.		
1	De Gezondheidszorg	98.2%
2	Aanpak Onderwijsproblematiek	98.0%
3	Armoede bestrijding	97.8%
4	Oplossen Huisvestingsproblematiek	97.5%
5	Aanpak Criminaliteit	97.5%
6	Aanpak van de werkloosheid	97.2%
7	Aanpak van de economie	97.2%
8	Infrastructuur/Wegen/Water	97.0%
9	Aanpak problematiek Kosten levensonderhoud	96.6%
10	Gronduitgiftebeleid	96.5%
11	Economische stabiliteit	96.4%
12	Drugsbestrijding	95.7%
13	Aanpak van Corruptie	95.6%
14	Aanpak illegale buitenlanders	92.8%
15	Aanpak van racisme in de politiek	92.3%
16	Wat de huidige regering wel of niet goed gedaan heeft	70.1%
17	De situatie in de militaire periode van de 80er jaren	54.5%
18	Wat de regering Wijdenbosch eind 90gerjaren wel of niet gedaan heeft	54.2%

Een laatste opmerking: de kiezer in Suriname laat zich bij het maken van een keuze voor een partij voornamelijk leiden door de “performance” van een partij en daarna door traditie. Het hebben van een verkiezingsprogramma komt voor de kiezer op de 4de plaats.

Tabel: 7. Motieven die richting geven aan kiezersvoorkeur voor partij of combinatie	
Een verkiezingsprogramma	13.4%
De partijleider spreekt je aan	13.6%
De kandidaten van die partij	10.9%
Die partij zal de verkiezing winnen	4.2%
Traditie getrouwe voorkeur voor een partij	14.9%
Vrienden of familie stemmen op die partij	2.6%
Hoe een partij het tot nu toe gedaan heeft	25.2%
Men wil gewoon iets anders dan de zittende regering	8.8%
Andere redenen	6.5%
Totaal (n=1434)	100%

Met deze serie aan artikelen heeft het IDOS haar bijdrage voor deze verkiezing geleverd. We hopen dat derden zoals de media of de afdeling “democracy studies” van de ADEK na 20 jaar IDOS peilingen het werk zullen voortzetten.

IDOS 2 februari 2010,
John Krishnadath